

RS AU § 211 Ändring av valdistriktsindelning

Ärendenummer: RS 2025/1441

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige föreslår att Länsstyrelsen Gotlands län beslutar att ändra valdistriktsindelningen i valdistrikt Västerhejde, Eskelhem, Stenkumla, Visby A7/Östra Vi, Visby yttre Furulund, Visby norr, Visby Galgberget/Snäck och Väskinde enligt valnämndens förslag.

Sammanfattning

Valnämnden har till uppgift att kontrollera att valdistriktsindelningen är gjord enligt valmyndighetens krav. Vid kontroll inför valet 2026 har valnämnden konstaterat att det finns några distrikt i Visby och närliggande distrikt som måste ses över.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att fullmäktige beslutar att ändra valdistriktsindelningen i valdistrikt Västerhejde, Eskelhem, Stenkumla, Visby A7/Östra Vi, Visby yttre Furulund, Visby norr, Visby Galgberget/Snäck och Väskinde enligt valnämndens förslag.

Bedömning

Enligt 4 kap. 17 § vallagen ska ett valdistrikt omfatta mellan 1000 och 2000 röstberättigade. Ett valdistrikt får ligga utanför intervallet 1000-2000 röstberättigade om det finns särskilda skäl. Sådana skäl skulle kunna vara att valdistriktet är geografiskt svårtillgängligt eller att valdistriktet väntas öka/minska sin folkmängd inom kort. Gotland har några valdistrikt som understiger den föreslagna gränsen för hur stort ett valdistrikt bör vara. Endast om det finns synnerliga skäl får ett valdistrikt omfatta färre än 300 röstberättigade. Varje valdistrikt ska vara en geografiskt obruten yta.

Gotland har vid valen 2022 och 2024, 41 stycken valdistrikt varav 7 av dessa hamnar under gränsen för 1000 röstberättigade. Det är valdistrikten Fårö, Slite Othem/Hellvi, Dalhem, Vänge, Kräklingbo, Havdhem och Burgsvik som hamnar under gränsen. Det minsta distriktet är Fårö med endast 437 röstberättigade.

I Västerhejde, Väskinde och Visby A7/Östra Vi är däremot distrikten för stora och ligger nära eller överstiger 2000 röstberättigade. I både Västerhejde och Väskinde pågår fortfarande utbyggnad av bostadsområden. I Västerhejde förslås gränserna ändras mot Eskelhem och Stenkumla valdistrikt som då blir något större. I Väskinde ändras gränserna mot Visby norr och Visby Galgberget/Snäck.

Visby A7/Östra Vi förslås att gränsen flyttas mot Yttre Furulund som då blir större. Det innebär att 334 röstberättigade på A7/Östra Vi kommer få något längre till sin vallokal.

På Fårö har antalet röstberättigade minskat det senaste året. Om trenden håller i sig måste valdistriktet ses över inför EU-valet 2027. Valdistriktet ligger långt under lagstadgad nivå och det krävs därför särskilda skäl för att få vara kvar som eget distrikt. Fårös geografiska läge har hittills setts som ett särskilt skäl men det måste sättas i relation till att upprätthålla valhemligheten.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Malm, kanslichef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-06

Valnämnden 2025-06-24, § 2

Valnämndens kanslis tjänsteskrivelse 2025-06-11

Kartor gränsdragning valdistrikt